

مصرف کودهای شیمیایی در استان خوزستان، بهینه یا غیر بهینه؟

هدی قره داغی^{۱*} و بابک متشرع زاده^۲

به ترتیب ۱- دانشجوی کارشناسی رشته مهندسی علوم خاک دانشگاه تهران و ۲- استادیار گروه مهندسی علوم خاک پردیس

کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

*shabboo145@yahoo.com

چکیده

استان خوزستان با مساحت ۶۴۲۳۶ کیلومتر مربع در جنوب غربی ایران، یکی از قطب های اصلی تولیدات کشاورزی بوده و تقریباً هر ساله به همراه استان های فارس و خراسان در صدر تولیدکنندگان محصولات باغی، زراعی و صنعتی قرار دارد. این پژوهش به منظور دستیابی به الگوهای ثابت اثر متقابل مصرف کود (و سایر عوامل محیطی) بر میزان تولید و عملکرد محصولات کشاورزی استان خوزستان از طریق به کارگیری آمار و اطلاعات مصرف کود و تولیدات کشاورزی استان صورت گرفته است. آمار به کار رفته در این پژوهش مربوط به سال های ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۸ می باشد. طی این ۱۶ سال استان خوزستان که ۳/۸۹ درصد از مساحت کل کشور را تشکیل می دهد، به طور متوسط ۱۲٪ کل تولیدات زراعی و ۱/۵٪ تولیدات باغی کشور را به خود اختصاص داده است. این در حالی است که این استان در سال ۱۳۷۳ با مصرف ۱۵۹۸۲۸ تن انواع کود، ۸/۲۱٪ مصرف کود کل کشور را دارا بوده که این مقدار در سال ۱۳۸۸ با ۹/۸٪ به ۲۹۰۱۶۳ تن کود، افزایش یافته است. در کنار جمع آوری این داده ها و بررسی روابط بین عوامل موثر در تولید، اطلاعات مربوط به سطح زیر کشت، میزان تولید و عملکرد سه محصول استان، شامل گندم، ذرت و نیشکر در طول ۱۶ سال مورد بررسی قرار گرفته است. در مجموع متوسط مصرف کودهای نیتروژنه، فسفات و پتاسیمی به ترتیب ۶۵٪، ۲۳٪ و ۱۲٪ می باشد. همچنین متوسط نسبت بین عناصر غذایی کودی N-P-K در استان 100-45-17 است. بنظر می رسد با توجه به میزان تولید محصولات کشاورزی در استان، توجه علمی به موضوع میزان مصرف نهاده های کشاورزی و نسبت بین عناصر غذایی می تواند یکی از عوامل مهم و تاثیر گذار در افزایش تولیدات کشاورزی در استان باشد.

کلمات کلیدی: کود شیمیایی، مصرف متعادل، تولیدات کشاورزی، استان خوزستان